

RETULANSAAREN YLIKARTANO HÄMÄLÄINEN KULTTUURIPAIKKA

Suomen Kulttuuriperinnön Säätiön omistama Ylikartano sijaitsee *Hattulassa*, entisen Tyrvännön alueella, noin 30 km Hämeenlinnasta. Retulansaari on Vanajaveden suurin saari. Saaressa sijaitsee tiivis kolmen talon muodostama *hämäläinen ryhmäkylä*. Ylikartano on yksi näistä vanhoista taloista.

Retulansaari on luonnon ja maiseman suhteen arvokasta aluetta. Saari on osa Vanajaveden laakson *kansallismaisemaa*, siellä sijaitsee laaja luonnonsuojelualue, jolla suojellaan erityisesti arvokkaita *rantalehtoja*. Ylikartanon laitumet ovat valtakunnallisesti arvokkaita *perinnemaisemia*. Retulansaarella on asuttu yhtäjaksoisesti rautakaudelta saakka, ainakin 1500 vuoden ajan. Myllymäen *rautakautiselta asuin- ja kalmistoalueelta* on luetteloitu yli 200 erilaista ihmisen toiminnasta syntynyttä kumpua sekä useita uhrikiviä. Arkeologiset kaivaukset jatkuvat.

Ylikartano oli 1800-luvulla vauras talo, *rustholli*, jossa talonpoikaiseen elämänmuotoon yhdistyi pyrkimys sosiaaliseen ja kulttuuriseen nousuun. Talon isäntä Matti Retula toimi vuoden 1863 valtiopäivillä talonpoikaissäädyn edustajana. Talolle oli tyypillistä koulutukseen, kansansivistykseen ja henkiseen kulttuuriin, erityisesti tyttöjen koulutukseen panostaminen. Taloon kuuluu merkittävä tekstiilikokoelma, kirjasto ja kotimuseo lelukoelmineen.

Ylikartanosta on muodostumassa paikan perinteitä kunnioittava ja monipuolinen taiteen, tieteen ja muun kulttuurin kohtauspaikka – *Ylikartanon kulttuuripaikka*. Päärakennus toimii sekä museona, että tunnelmallisena tapahtumatilana. Tilan vanhaan talliin on keväällä 2006 valmistunut moderni *kokous- ja kulttuuritila*. Myös pihapiirissä sijaitseva, 1700-luvulta peräisin oleva alitupa on korjattu perinteisin menetelmin monipuoliseen tapahtumakäyttöön soveltuvaksi tilaksi ja ruokalaksi.

Ylikartanossa on mahdollisuus *perehtyä paikan ja alueen historiaan ja järjestää omia tilaisuuksia*. Ylikartanosta ja sen tapahtumista on tietoa osoitteessa www.ylikartano.fi. Esittelystä ja tilojen vuokrauksesta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä toiminnanjohtajaan.

Ylikartano, Retulansaarentie 219, Hattula

